

оцінювання, дозволяє активізувати творчу комунікацію студентів, обмін думками, їхнє критичне мислення, формувати вміння професійно оприлюднювати результати художньої діяльності.

Продуктивною формою репрезентації потужності інформаційних технологій у навчанні студентів образотворчого мистецтва є електронне портфоліо студента. Створене з використанням сучасних інструментів Keynote, Canva, Prezi, Crello, воно підсумовує результати пройденого навчального і творчого шляху протягом усього періоду навчання у закладі вищої освіти або вивчення окремої навчальної дисципліни, орієнтує на здатність продуктивно репрезентувати свої творчі досягнення в умовах сучасного конкурентного ринку праці шляхом генерування провідної образно-пластичної ідеї цифрового документа та індивідуального стилю художницької діяльності.

Активне задіяння різноманітних інформаційних інструментів до процесу навчання студентів закладів вищої художньої освіти образотворчого мистецтва в умовах дистанційного навчання забезпечує осучаснення освітнього процесу, врахування особливостей і зацікавлень покоління, до якого належать студенти, особистісну орієнтацію навчального процесу, можливість врахування різних рівнів їхньої готовності до навчання, послідовне планування навчального матеріалу, свідоме проєктування перспектив професійного зростання. Мотивація до застосування сучасних інформаційних методів навчання ефективна за допомогою одночасного виконання образотворчих навчальних традиційними та комп'ютерними технологіями, що суттєво збагачує можливості образотворчої мови студентів та сприяє активізації креативного мислення.

Список використаних джерел

1. Бондар В. І. Дидактика. К., Либідь, 2005. 264 с.
2. Шевнюк О. Л. Методика навчання образотворчого мистецтва у вищих навчальних закладах: навч. посіб. К., Освіта України, 2017. 317 с.

ВИКОРИСТАННЯ СТРАТЕГІЙ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ УЧНІВ ЗЗСО

Шмигер Галина Петрівна

кандидат біологічних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
shmyger@fizmat.tnpu.edu.ua

Довга Уляна Анатоліївна

магістрантка спеціальності Середня освіта (Інформатика),
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
shipula1998@ukr.net

Якщо ми хочемо, щоб учні ЗЗСО знайшли себе в складному, непередбачуваному світі ХХІ століття, ми повинні зосередитися на підвищенні їх навчальних досягнень шляхом застосування інноваційних підходів до навчання у школах. Відомо, що коли вчитель та учні однаково розуміють мету та очікувані результати навчання, то процес навчання стає ефективнішим. Але оскільки

система освіти трансформується, наші підходи до будь-якої стратегії навчання мають розвиватися.

Щоб наблизити учнів до освітніх стандартів, учителю потрібно знати, як навчаються діти, де існують прогалини у навчанні і чому, а також які кроки зробити, щоб рухатися вперед. У такому випадку доцільним є використання інноваційних стратегій формуального оцінювання в класі під час навчання. Учні повинні розуміти, яких результатів навчання їм потрібно досягнути та зрозуміти, коли очікуваного результату ними вже досягнуто.

У науково-педагогічній літературі доведено, що стратегії формуального оцінювання мають значний вплив на навчання учнів, а правильне їх використання підвищує мотивацію та заохочує учнів до навчання [1; 2]. У своїй дослідженнях Ділан Вільям (Dylan Wiliam) [2] розглядає ряд популярних ініціатив, що спрямовані на підвищення навчальних досягнень учнів, наприклад, стилі навчання, і показує, що методи формуального оцінювання позитивно впливають на освітні досягнення учнів, ніж більшість інших освітніх реформ. Учні досягали майже вдвічі кращого успіху у тих учителів, які використовували стратегії формуального оцінювання на своїх уроках [2].

Зазначимо, що під стратегією формуального оцінювання можна розуміти корегування діяльності вчителя та учня для покращення результатів навчання визначити, як необхідно будувати процес навчання в подальшому щоб формувальні оцінки формували навчання.

Метою формуального оцінювання є моніторинг навчання учнів, щоб забезпечити постійний зворотний зв'язок, який може бути використаний учителями для удосконалення методів викладання та учнями для покращення свого навчання. Формуючі оцінки повинні:

- допомогти учням визначити свої сильні та слабкі сторони та цільові області, які потребують роботи;

- допомогти вчителям розпізнати проблеми учнів і зразу ж їх вирішити.

У вироблені стратегії формуального оцінювання, на нашу думку, важливими є:

- чітко визначені цілі та критерії для оцінювання учнів;

- критерії для учнів, що дадуть змогу перевірити їхні досягнення;

- визначення особистих потреби учнів за допомогою цифрових інструментів, мозкового штурму, таблиць, Google-форми;

- спостереження за процесом навчання учнів;

- перевірка за допомогою опитувальника розуміння, сприйняття та відтворення учнями інформації;

- отримання доказів розуміння та формування навичок учнями (портфоліо, контрольні таблиці тощо).

Структуру стратегій формуального оцінювання можна подати у такому вигляді (рис. 1):

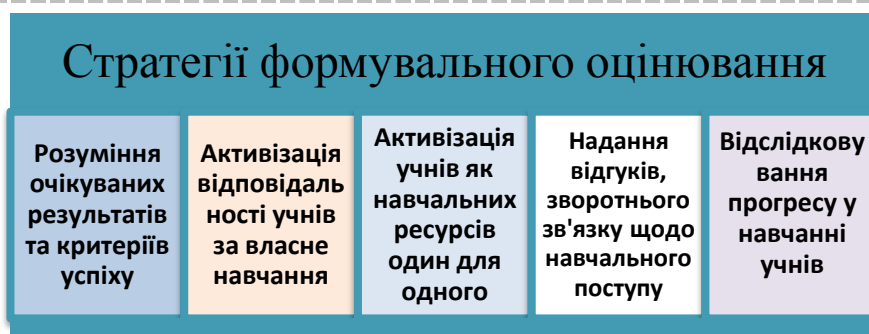

Рис.1. Стратегії формувального оцінювання

Наведемо приклад стратегії формувального оцінювання, яку можна використати для доказу навчання учнів [3]:

– 30-секундна акція. За допомогою цієї стратегії учні протягом 30 секунд по черзі повідомляють про щось, вивчене на уроці. Це завдання можна проводити в кінці уроку, і важливо, щоб усі учні взяли у ньому участь і поділилися думками відносно вивченого нового матеріалу.

– однохвилинне есе. Учні самостійно або у парі з однокласником відповідають письмово на одне із питань:

- найважливіша тема за день і чому?
- найдивовижніша концепція і чому?
- найбільш заплутана тема і чому?

– 3-2-1. Ця стратегія дає учням можливість підсумувати або навіть поставити під сумнів те, що вони вивчили на уроці. Надається три підказки, на які учні можуть відповісти:

- три речі, про які ви не знали раніше;
- дві речі, які вас здивували у цій темі;
- одну річ, яку ви хочете почати робити з того, чого навчилися.

– Рефлексія оцінки. Ця стратегія є рефлексією після оцінювання, яку спочатку проводять індивідуально, а потім – у невеликій групі. Після оцінювання вчитель надає список запитань, щоб учні могли поміркувати про свій досвід оцінювання. Під час групового обговорення збираються ідеї, щоб допомогти учням краще підготуватися до майбутнього оцінювання і брати у них участь. Питання, на які можна дати відповіді:

- наскільки ви були зацікавлені в цій оцінці і чому?
- у чому ви відчували себе найбільш впевнено, чому?
- що привело вас до успіху?
- що було найскладнішим у цій оцінці, чому?
- щоб ви зробили по-іншому наступного разу?
- що вас найбільше збентежило, чому?

Зауважимо, що як для вчителя і так для учнів впроваджувати і опановувати всі стратегії формувального оцінювати одночасно буде складно. Для початку можна вибрати одну з стратегій і впродовж деякого часу відпрацювати її з учнями. Учителю варто встановити і сформулювати очікувані результати за певною темою або уроком, критеріїв їх оцінювання. Результати мають бути конкретними,

вимірюваними, досяжними для учнів, а також учні можуть сформулювати і записати ці результати для себе.

Отже, на сучасному етапі трансформації освіти стратегії формувального оцінювання є ефективними видами оцінювання, з величезною кількістю методів і прийомів, які варто використовувати комплексно. Формувальне оцінювання має за мету підкоригувати діяльність як учня, так і педагога, щоб результати навчання дітей покращились.

При правильному застосуванні формувального оцінювання може розширити можливості учнів, дати їм інструменти, необхідні для розуміння їхнього навчання, залучити їх до змістовної практики та прийняття рішень щодо власних поступальних кроків.

Список використаних джерел

1. Морзе Н. В., Барна О. В., Вембер В. П. Формувальне оцінювання: від теорії до практики. *Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах*. 2013. № 6. С. 45–57.
2. Dylan Wiliam. Embedded Formative Assessment. *Solution Tree Press*. 2011. 189 с.
3. 30 Formative Assessment Activities: Distance & Face-to-face Learning. URL: <https://aliceinmethodologyland.com/2021/07/28/30-esl-formative-assessment-activities-distance-learning-face-to-face/> (дата звернення: 15.04.2022).

ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ СЦЕНАРІЇВ В ОСВІТІ

Шмигер Галина Петрівна

кандидат біологічних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
shmyger@fizmat.tnpu.edu.ua

Красовський Ігор Володимирович

магістрант спеціальності Середня освіта (Інформатика),
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
krasovsky@fizmat.tnpu.edu.ua

У новій ері навчання, орієнтованого на учня, «традиційний» формат лекцій замінюється концепцією «наставника, що стоїть осторонь», у якій учитель виступає як фасилітатор і провідник, а учень бере активну роль у власному навчанні. Ця нова концепція педагогіки описується як активне навчання, навчання на основі досвіду, проблемне навчання та навчання на основі ігрових сценаріїв.

Зазначимо, що гра має особливе значення в еволюції людини, стає засобом пізнання, який стимулює мислення та творчість через визначення шляхів вирішення проблеми, що розвивають критичне мислення та роблять оціночні судження. Гра дозволяє людині актуалізувати набуті знання, генерувати нові ідеї, приймати на себе нові ролі без ризику для неї, допомагає підготуватися до реалій професійного життя.

Високий рівень інтерактивності, вроджена схильність індивідів бути вище в ієрархії роблять дидактичну гру ефективною формою навчання і відносять до методів навчання, що сприяють активному навчанню [2].